

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 15 września 2022 r.

Pozycja 174

POSTANOWIENIE z dnia 7 czerwca 2022 r. Sygn. akt Ts 270/21

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Andrzej Zielonacki,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej L.S. o zbadanie zgodności:

art. 394² w związku z art. 373 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805) z art. 78 w związku z art. 176 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, „w takim zakresie, że nie daje podstaw do zażalenia na odmowę zwolnienia z kosztów sądowych złożonego wraz [z] apelacją, co oznacza doprowadzenie do wykluczenia konstytucyjnej zasady dwuinstancyjności postępowania sądowego w zakresie złożonego wraz z apelacją wniosku o zwolnienie z kosztów sądowych uniemożliwiając stronie postępowania zaskarżenie orzeczenia wydanego faktycznie jako orzeczenie pierwszoinstancyjne, pierwszy raz”,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 9 listopada 2021 r. (data nadania) L.S. (dalej: skarżąca) – reprezentowana przez pełnomocnika z wyboru – wystąpiła z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia, na tle następującego stanu faktycznego:

Od wyroku Sądu Okręgowego w W. z 18 listopada 2020 r. (sygn. akt [...]) skarżąca wniosła apelację wraz z wnioskiem o zwolnienie jej od kosztów sądowych (opłaty sądowej od apelacji). Wniosek ten został oddalony przez Sąd Apelacyjny w W. postanowieniem z 11 marca 2021 r. (sygn. akt [...]). Skarżąca złożyła wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia pisemnego tego orzeczenia.

Postanowieniem z 31 marca 2021 r. (sygn. akt [...]) Sąd Apelacyjny w W. w punkcie pierwszym odrzucił złożony wniosek, a w punkcie drugim odrzucił apelację skarżącej z uwagi na nieuiszczenie opłaty od apelacji.

Postanowieniem z 15 czerwca 2021 r. (sygn. akt [...]) Sąd Apelacyjny w W. oddalił zażalenie na powyższe orzeczenie. W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia wskazał, że „pełnomocnik pozwanej w sposób wadliwy sformułował wniosek, z powołaniem się na art. 380

[k.p.c.], wskazując, że wnosi zażalenie na postanowienie z 11 marca 2021 r. Jak trafnie wskazał Sąd Apelacyjny w motywach postanowienia z 31 marca 2021 r. na to postanowienie zażalenie nie służy”. Orzeczenie to, doręczone skarżącej 9 sierpnia 2021 r., wskazane zostało jako ostateczne rozstrzygnięcie w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji.

2. Zdaniem skarżącej art. 394² w związku z art. 373 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805) – w kwestionowanym w *petitum* skargi zakresie – narusza konstytucyjną zasadę dwuinstancyjności postępowania sądowego poprzez pozbawienie prawa do zaskarżenia orzeczenia wydanego po raz pierwszy przez sąd drugiej instancji.

3. Zarządzeniem Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z 16 grudnia 2021 r. (doręczonym 27 grudnia 2021 r.) skarżącą wezwano do usunięcia braków formalnych skargi przez:

1) doręczenie prawidłowego pełnomocnictwa szczególnego uprawniającego do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz reprezentowania skarżącej przed Trybunałem Konstytucyjnym w odniesieniu do sprawy, w związku z którą złożona została skarga konstytucyjna (wraz z czterema kopiami);

2) udokumentowanie daty doręczenia orzeczenia wskazanego jako ostateczne, tj. postanowienia Sądu Apelacyjnego w W. z 15 czerwca 2021 r., sygn. akt [...] (doręczenie np. poświadczonej za zgodność z oryginałem koperty wraz z monitoringiem przesyłki Poczty Polskiej, w której doręczone zostało to orzeczenie lub poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zwrotnego potwierdzenia odbioru tej przesyłki) wraz z czterema kopiami;

3) doręczenie odpisów lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem (wraz z czterema kopiami):

a) wyroku Sądu Okręgowego w W. z 18 listopada 2020 r. (sygn. akt [...]),

b) postanowienia Sądu Apelacyjnego w W. z 11 marca 2021 r. o oddaleniu wniosku skarżącej o zwolnienie od kosztów sądowych.

Pismem z 3 stycznia 2022 r. (data nadania) skarżąca usunęła wskazane braki.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał bada, czy odpowiada ona określonym przez prawo wymogom.

2. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia przesłanki przekazania jej do merytorycznego rozpoznania, ponieważ:

a) została sporządzona przez radcę prawnego, który przedłożył pełnomocnictwo szczególne do sporządzenia i wniesienia tego środka prawnego, a także do reprezentowania skarżącej w postępowaniu przed Trybunałem,

b) skarżąca wyczerpała przysługującą jej drogę prawną, ponieważ od postanowienia Sądu Apelacyjnego w W. z 15 czerwca 2021 r. (sygn. akt [...]) nie przysługuje żaden zwykły środek zaskarżenia,

c) dochowany został, przewidziany w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK, trzymiesięczny termin wniesienia skargi, gdyż ostateczne rozstrzygnięcie, w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji, zostało doręczone skarżącej 9 sierpnia 2021 r., a skargę konstytucyjną wniesiono do Trybunału Konstytucyjnego 9 listopada 2021 r. (data nadania),

d) określony został przedmiot kontroli (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK), tj. art. 394² w związku z art. 373 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego

(Dz. U. z 2021 r. poz. 1805) „w takim zakresie, że nie daje podstaw do zażalenia na odmowę zwolnienia z kosztów sądowych złożonego wraz [z] apelacją, co oznacza doprowadzenie do wykluczenia konstytucyjnej zasady dwuinstancyjności postępowania sądowego w zakresie złożonego wraz z apelacją wniosku o zwolnienie z kosztów sądowych uniemożliwiający stronie postępowania zaskarżenie orzeczenia wydanego faktycznie jako orzeczenie pierwszoinstancyjne, pierwszy raz”,

e) wskazano, które konstytucyjne wolności i prawa oraz w jaki sposób – zdaniem skarżącej – zostały naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK), tj. art. 78 w związku z art. 176 ust. 1 Konstytucji,

f) przedstawiono uzasadnienie sformułowanych przez skarżącą zarzutów (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK).

3. W ocenie Trybunału analizowana skarga konstytucyjna nie jest obarczona nieusuwalnymi brakami formalnymi, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK, zaś sformułowane w niej zarzuty nie są oczywiście bezzasadne w rozumieniu art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK.

W związku z powyższym – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p.TK – postanowiono jak w sentencji.